

Zmluva**o dočasnom zabezpečení prevádzky a údržby verejného osvetlenia mesta Košice**

uzatvorená v súlade s § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“)

(ďalej len „zmluva“)

medzi zmluvnými stranami:

Objednávateľ:

Názov: **Mesto Košice**
Sídlo: **Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice**
Štatutárny orgán: **MUDr. Richard Raši, PhD., MPH – primátor mesta**
IČO: **00691135**
DIČ: **2021186904**
IČ DPH: **SK2021186904**
Bankové spojenie:
IBAN:
(ďalej len „Objednávateľ“ alebo „mesto“)

a

Prevádzkovateľ:

Obchodné meno: **Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť**
Sídlo: **Bardejovská 6, 043 29 Košice**
Registrácia: **Zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I,
oddiel : Sa, vložka č. : 559/V**
Štatutárny orgán: **Ing. Richard Majza, MBA
– predseda predstavenstva a generálny riaditeľ
Ing. Juraj Krempaský – člen predstavenstva**
IČO: **31 701 914**
DIČ: **2020488206**
IČ DPH: **SK2020488206**
Bankové spojenie:
IBAN:

(ďalej len „Prevádzkovateľ“)

(ďalej spolu len „Zmluvné strany“)

Preambula

Východiskové podmienky a predpoklady zmluvy

- A. Objednávateľ v súlade s § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov „zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu“.
- B. Prevádzkovateľ je právnickou osobou so 100 % majetkovou účasťou Objednávateľa, pričom so zreteľom na § 1 ods. 4 zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov je Objednávateľ oprávnený zadať zákazku podľa tejto zmluvy priamo Prevádzkovateľovi.

Čl. I

Východiskové údaje a výklad pojmov

1. **Verejné osvetlenie** (ďalej aj „VO“) je tvorené súborom jednotlivých technických zariadení vzájomne podmieňujúcich svoju prevádzku.
2. Výklad základných pojmov týkajúci sa verejného osvetlenia je presne definovaný v Prílohe č. 1 tejto zmluvy.

Čl. II

Predmet zmluvy

1. Predmetom tejto zmluvy je zabezpečenie prevádzky a údržby verejného osvetlenia, vrátane jeho súčastí počas rozhodnej doby (čl. V).
2. Verejné osvetlenie je vyhradené technické zariadenie elektrické podľa § 4 ods. 2 Vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia. Systém verejného osvetlenia Objednávateľa (ďalej tiež „Osvetľovacia sústava“) pre účely tejto zmluvy je vyhradené technické zariadenie elektrické vo vlastníctve Objednávateľa.
3. Táto zmluva sa vzťahuje výlučne na verejné osvetlenie vo vlastníctve a v správe Objednávateľa; zmluva sa nevzťahuje na verejné osvetlenie, ktoré podľa Štatútu mesta Košice spravujú mestské časti. Pracovné územie pre účely tejto zmluvy je miesto, kde sa nachádzajú zariadenia verejného osvetlenia - Osvetľovacia sústava Objednávateľa, ktorých prevádzka a údržba sa podľa tejto zmluvy vykonáva na území mesta Košice.
4. Prevádzkou a údržbou systému verejného osvetlenia sa tiež rozumejú všetky prípravné a stavebno-montážne práce a služby súvisiace s realizáciou predmetu plnenia Prevádzkovateľa podľa tejto zmluvy.

5. V predmete tejto zmluvy sú tiež obsiahnuté všetky plnenia, ktoré nie sú výslovne uvedené v tejto zmluve, ale sú nevyhnutné na uskutočnenie predmetu tejto zmluvy, o ktorých Prevádzkovateľ s prihliadnutím na vlastné odborné znalosti s vynaložením všetkej odbornej starostlivosti vedel alebo vedieť mal a mohol, a ktoré mohol zistiť dôkladným preskúmaním všetkých dokumentácií, ktoré mu budú na požiadanie sprístupnené.
6. Pre vylúčenie pochybností Zmluvné strany vyhlasujú, že pri prevádzkovaní sústavy verejného osvetlenia vystupuje Prevádzkovateľ ako samostatný právny subjekt voči štátnym orgánom, resp. iným orgánom verejnej správy a kontrolným orgánom, zodpovedá za dodržiavanie všetkých všeobecne záväzných právnych predpisov súvisiacich s jeho činnosťou a výlučne sám znáša následky v prípade ich porušenia, ibaže by sa tejto zodpovednosti zbavil v dôsledku neposkytnutia nevyhnutnej súčinnosti zo strany Objednávateľa, prípadne v dôsledku nečinnosti Objednávateľa.
7. Zmluvné strany vyhlasujú, že im nie sú známe žiadne právne ani iné dôvody, ktoré by bránili uzatvoreniu tejto zmluvy, predmetom ktorej je prevádzka a údržba zariadení verejného osvetlenia.
8. Zmluvné strany sa dohodli, že nákup elektrickej energie pre potreby verejného osvetlenia mesta bude od prvého dňa účinnosti tejto zmluvy zabezpečovať Prevádzkovateľ. Na základe vyššie uvedeného Objednávateľ odstúpi Prevádzkovateľovi najneskôr k tomu dňu všetky odberné miesta (OM).

Čl. III

Odovzdanie systému verejného osvetlenia Prevádzkovateľovi

1. Prevádzkovateľ je povinný prevziať systém verejného osvetlenia od Objednávateľa najneskôr v prvý deň rozhodnej doby.
2. Na základe požiadavky Objednávateľa je Prevádzkovateľ povinný zúčastniť sa konania, v ktorom bude Objednávateľ preberať systém verejného osvetlenia od predchádzajúceho prevádzkovateľa verejného osvetlenia (ELTODO OSVETLENIE, s.r.o.). V rámci tohto konania je Objednávateľ oprávnený ihneď odovzdať systém verejného osvetlenia Prevádzkovateľovi.
3. Objednávateľ v lehote do 10 dní od účinnosti tejto zmluvy odovzdá Prevádzkovateľovi príslušnú dokumentáciu vzťahujúcu sa na systém verejného osvetlenia, ktorú má Objednávateľ k dispozícii. Ak následne Objednávateľ získa ďalšiu dokumentáciu týkajúcu sa systému verejného osvetlenia, odovzdá ju bez zbytočného odkladu Prevádzkovateľovi, najneskôr však do 10 dní odo dňa jej získania. Prevádzkovateľ je povinný dokumentáciu od Objednávateľa prevziať. O odovzdaní a prevzatí dokumentácie Zmluvné strany vyhotovia protokol.
4. Prevádzkovateľ je povinný v súčinnosti s Objednávateľom a v prípade potreby aj v súčinnosti s predchádzajúcim prevádzkovateľom verejného osvetlenia zabezpečiť všetky úkony smerujúce k zmene odberateľa elektrickej energie a zmene jej distribúcie na Prevádzkovateľa tak, aby základná funkcionálna verejného osvetlenia (svietenie v noci) nebola ohrozená.

Čl. IV

Prevádzkovanie a údržba sústavy verejného osvetlenia

1. Zmluvné strany sa dohodli, že v súlade s touto zmluvou Prevádzkovateľ dočasne preberá do správy od Objednávateľa prevádzkovanie celej sústavy verejného osvetlenia mesta Košice a túto sústavu bude ďalej prevádzkovať vo svojom mene, na svoj účet a na vlastné nebezpečenstvo počas rozhodnej doby za podmienok a v rozsahu uvedenom v tejto zmluve, a to v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Prevádzkovateľ sa zaväzuje udržiavať sústavu verejného osvetlenia v prevádzkyschopnom stave počas rozhodnej doby. Za podmienok ustanovených v zmluve je Prevádzkovateľ v rámci prevádzkovania sústavy verejného osvetlenia oprávnený využiť jednotlivé súčasti sústavy verejného osvetlenia aj na účely, ktoré priamo nesúvisia s poskytovaním služby verejného osvetlenia (napr. osadenie reklamných zariadení).
2. Na základe rozhodnutia Objednávateľa Prevádzkovateľ prevezme od Objednávateľa prevádzkovanie aj ďalšej infraštruktúry verejného osvetlenia nad rámec čl. II tejto zmluvy, najmä ak ide o verejné osvetlenie, ktoré Objednávateľ nadobudne do svojho vlastníctva alebo do správy po uzatvorení tejto zmluvy; podmienky prevzatia, ako aj rozsah vzájomných práv a povinností z toho vyplývajúcich upravuje čl. IX tejto zmluvy.
3. V rámci sústavy verejného osvetlenia sú na odber elektrickej energie pripojené zariadenia, ktorých prevádzka priamo nesúvisí s verejným osvetlením, napríklad prístrešky mestskej hromadnej dopravy (MHD) a niektoré dopravné zariadenia, najmä semaforey (ďalej spolu len „vedľajšie zariadenia“). Prevádzkovateľ sa s aktuálnym zoznamom vedľajších zariadení oboznámil v rámci preberacieho protokolu pri odovzdávaní systému verejného osvetlenia Prevádzkovateľovi (čl. III). Náklady spojené s odberom a spotrebou elektrickej energie znáša Objednávateľ, pričom tieto náklady sú zahrnuté v odplate podľa čl. VI tejto zmluvy. Objednávateľ je povinný bez zbytočného odkladu informovať Prevádzkovateľa o pripájaní a odpájaní vedľajších zariadení, ako aj o zmene spotreby u jednotlivých vedľajších zariadení. Zmluvné strany si potvrdia aktualizáciu spotreby vedľajších zariadení pri prevzatí sústavy verejného osvetlenia v protokole.
4. Objednávateľ sa zaväzuje za podmienok uvedených v tejto zmluve po dobu jej trvania umožniť a zabezpečiť Prevádzkovateľovi nerušenú prevádzku sústavy verejného osvetlenia, ako aj zdržať sa akýchkoľvek právnych a iných úkonov, ktoré by sťažovali alebo marili plnenie záväzkov Prevádzkovateľa podľa tejto zmluvy.
5. Objednávateľ je povinný podľa požiadavky Prevádzkovateľa poskytnúť mu súčinnosť pri plnení predmetu tejto zmluvy, najmä je povinný umožniť Prevádzkovateľovi, jeho zamestnancom, dodávateľom alebo subdodávateľom prístup k jednotlivým zariadeniam, vybaveniu, elektrickým rozvodom, komunikáciám alebo iným objektom, ktoré súvisia so zariadeniami, informovať Prevádzkovateľa bezodkladne o akýchkoľvek požiadavkách kladených zo strany iných správcov dotknutých objektov alebo iných oprávnených subjektov, vykonať všetky úkony s cieľom umožniť nerušený a plný výkon prevádzky zo strany Prevádzkovateľa. Ak je to vzhľadom na povahu niektorých činností Prevádzkovateľa priamo súvisiacich s plnením predmetu zmluvy nevyhnutné,

v rámci poskytovania súčinnosti Objednávateľ vystaví Prevádzkovateľovi splnomocnenie.

6. V prípade, ak Objednávateľ nie je vlastníkom oporných stĺpov alebo nosných častí, ku ktorým sú Osvetľovacie sústavy pripojené, prípadne nemá k nim užívacie alebo iné právo alebo nemá udelený súhlas vlastníka umožňujúci Objednávateľovi umiestniť na stĺpy Osvetľovacie sústavy, Objednávateľ vyvinie úsilie, aby príslušné právo alebo súhlas od príslušného subjektu získal.

Čl. V

Rozhodná doba

1. Rozhodná doba začína plynúť 1. 8. 2017.
2. Posledný deň rozhodnej doby Objednávateľ písomne oznámi Prevádzkovateľovi s primeraným časovým predstihom, najmenej však 10 dní vopred. Posledný deň rozhodnej doby sa určí s prihliadnutím na prebiehajúce verejné obstarávanie, ktorého výsledkom má byť uzatvorenie dlhodobej koncesnej zmluvy na poskytnutie služieb verejného osvetlenia mesta Košice s úspešným uchádzačom (budúcim koncesionárom).

Čl. VI

Odplata za plnenie predmetu zmluvy a platobné podmienky

1. Zmluvné strany sa dohodli, že Objednávateľ bude Prevádzkovateľovi počas trvania tejto zmluvy poskytovať odplatu za plnenie predmetu zmluvy mesačne v nasledovnej výške:
 - a) prvá časť odplaty bude pozostávať z paušálnej sumy 2,04 € mesačne bez DPH za každý svetelný bod, ktorý bude predmetom prevádzky podľa tejto zmluvy,
 - b) druhá časť odplaty bude vo výške sumy skutočných nákladov prevádzkovateľa za distribúciu a dodávku elektrickej energie
 - c) tretia časť odplaty bude vo výške rozdielu medzi paušálnou odmenou vypočítanou podľa písm. a) a skutočnými nákladmi, ktoré vzniknú pri plnení predmetu zmluvy po odpočítaní výnosov, bez dopadu na dohodnutú maržu vo výške 5 %. Náklady musia byť preukázané v účtovnej evidencii prevádzkovateľa v rámci samostatného nákladového strediska. Táto časť odplaty bude uplatnená formou opravnej faktúry (ťarchopisu) vyhotovenej bezodkladne po zistení skutočných nákladov za obdobie kalendárneho štvrt'roka v zmysle účtovnej závierky, v prípade ukončenia zmluvy ku dňu ukončenia zmluvy (ďalej spolu len „odplata“).

Prevádzkovateľ bude účtovať DPH podľa platných právnych predpisov v čase vystavenia faktúry (daňového dokladu). V rámci faktúr bude odplata vyúčtovaná osobitne vo vzťahu k tej časti systému verejného osvetlenia, ktorá bola zrealizovaná alebo zhodnotená z investičných projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ (podľa pokynov Objednávateľa) a osobitne vo vzťahu k ostatnej časti systému verejného osvetlenia.

2. Objednávateľ bude uhrádzať odplatu podľa odseku 1 písm. a) a b) tohto článku v pravidelných mesačných platbách na základe faktúry vystavenej Prevádzkovateľom za predchádzajúci kalendárny mesiac. Faktúry vyhotovené za odplatu podľa odseku 1

musia obsahovať všetky náležitosti daňového dokladu podľa platných právnych predpisov. Ak faktúra nebude obsahovať všetky náležitosti správne, Objednávateľ je oprávnený vrátiť faktúru na prepracovanie. Po doručení opravenej faktúry plyní nová lehota splatnosti.

3. Lehota splatnosti faktúr podľa odseku 2 tohto článku zmluvy je 14 dní odo dňa ich doručenia Objednávateľovi. Za deň úhrady faktúry sa považuje deň, v ktorom došlo k odpísaniu finančných prostriedkov z účtu Objednávateľa v prospech účtu Prevádzkovateľa.
4. Ak počas príslušného kalendárneho mesiaca trvala táto zmluva len čiastočne, faktúra podľa odseku 2 tohto článku zmluvy sa vystaví len na pomernú časť mesačnej platby vzťahujúcej sa na dotknutú časť príslušného kalendárneho mesiaca.
5. Ak zmluva v jednotlivom prípade výslovne neustanovuje inak, dohodnutá odplata zahŕňa všetky náklady Prevádzkovateľa súvisiace s realizáciou predmetu zmluvy, ktoré Prevádzkovateľ v priebehu trvania zmluvy bude povinný vynaložiť, vrátane všetkých nákladov spojených s Riadnou údržbou, s nákupom a distribúciou elektrickej energie, ako aj vrátane všetkých poplatkov a ďalších nákladov, ktoré Prevádzkovateľ vynaloží na správne a iné konania za účelom získania povolení, licencií a iných stanovísk, ktoré sú potrebné pre splnenie predmetu tejto zmluvy.

Čl. VII

Práva a povinnosti Prevádzkovateľa

1. Prevádzkovateľ zabezpečí technickú alebo inú dokumentáciu potrebnú na plnenie predmetu tejto zmluvy, ak sa takáto dokumentácia podľa všeobecne záväzných právnych predpisov alebo technických noriem vyžaduje. Prevádzkovateľ zabezpečí súhlas, resp. iné povolenia príslušných správnych orgánov, ktoré sú potrebné na plnenie povinností podľa tejto zmluvy.
2. Počas trvania tejto zmluvy je Prevádzkovateľ povinný zabezpečiť najmä:
 - a) prevádzkovanie a udržiavanie verejného osvetlenia v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy s potrebnou odbornou starostlivosťou v súlade s platnou technickou normou pre osvetlenie,
 - b) prevádzkovanie dispečingu 24 hodín denne nepretržitej pohotovostnej služby s vyčlenenou telefónnou linkou, ktorá však nesmie byť zabezpečovaná prostredníctvom služby so zvýšenou tarifikou (audiotex),
 - c) evidenciu hlásených porúch a odstraňovania škôd,
 - d) vedenie priebežnej kontrolovateľnej evidencie zásahov vo vzťahu k jednotlivým svetelným miestam, ako aj evidencie sústavy verejného osvetlenia, ktorú prevádzkuje, vrátane jej aktualizácie,
 - e) bezodplatné vyznačovanie inžinierskych sietí verejného osvetlenia pre Objednávateľa, ako aj pre právnické osoby zriadené Objednávateľom a pre právnické osoby so 100 % majetkovou účasťou Objednávateľa; vyjadrenia a stanoviská pre iných žiadateľov (vrátane vyznačovania inžinierskych sietí verejného osvetlenia je Prevádzkovateľ povinný realizovať najviac vo výške skutočných nákladov s tým spojených),

- f) poskytovanie údajov vo formáte vhodnom pre zakreslenie inžinierskych sietí a svetelných bodov do mapového geografického informačného systému mesta Košice (GISPLAN),
 - g) Prevádzkovateľ je povinný udržiavať na vlastnú zodpovednosť a na náklady Objednávateľa v riadnom prevádzkyschopnom stave všetky oporné stĺpy a nosné časti, na ktorých sú umiestnené zariadenia verejného osvetlenia, vrátane lokálnej distribučnej siete, ak je vo vlastníctve Objednávateľa, zabezpečiť ich obnovu a/alebo opravu v prípade poškodenia alebo zničenía. V prípade, ak došlo k ich poškodeniu alebo zničeniu zásahom tretích osôb, je Prevádzkovateľ oprávnený vymáhať náhradu škody od známych vinníkov. V prípade, ak došlo k ich poškodeniu alebo zničeniu zásahom vyššej moci, živelných pohrôm alebo vojny, je Prevádzkovateľ povinný po dohode s Objednávateľom zabezpečiť Mimoriadnu údržbu, a to výlučne použitím takých technických častí, dielov alebo systémov osvetlenia, aby boli zachované rovnaké alebo obdobné svetelné a energetické parametre Osvetľovacích sústav, aké tieto dosahovali pred ich poškodením alebo zničením. Akékoľvek opravy poškodených častí Osvetľovacích sústav sa stávajú ich súčasťou.
 - h) Prevádzkovateľ sa zaväzuje realizovať taký systém prevádzky, ktorý umožní nepretržité preverovanie a presnú a dôslednú kontrolu plynulosti a kvality výkonu prevádzky.
3. Prevádzkovateľ je povinný používať dokumentáciu a všetky ďalšie podklady, ktoré prevzal od Objednávateľa, výlučne za účelom plnenia predmetu zmluvy. Prevádzkovateľ je povinný ich uschovať bezpečným spôsobom. Prevádzkovateľ bude po dobu trvania zmluvy archivovať všetky doklady súvisiace s verejným osvetlením, ktoré majú význam pre ďalšie obdobie, zvlášť technickú a stavebnú dokumentáciu.
4. Prevádzkovateľ je povinný od Objednávateľa prevziať a zabezpečiť úschovu vianočného osvetlenia, ktoré sa prevádzkuje len určitú časť kalendárneho roka. Prevádzkovateľ je povinný od Objednávateľa prevziať aj ďalšie komponenty vianočného osvetlenia, ktoré Objednávateľ nadobudne po uzatvorení tejto zmluvy. Termín montáže (inštalácie) a demontáže vianočného osvetlenia určuje Objednávateľ. Objednávateľ je oprávnený určiť pri inštalácii vianočného osvetlenia záväzné pokyny. Nebezpečenstvo škody na vianočnom osvetlení znáša Prevádzkovateľ, a to aj vrátane škody, ktorá vznikla v dôsledku mimoriadnej udalosti. Skutočné náklady spojené s plnením povinností Prevádzkovateľa podľa tohto odseku sú zahrnuté v odplate (čl. VI).
5. Prevádzkovateľ je v rámci plnenia predmetu tejto zmluvy povinný zabezpečiť zber svojho odpadu, jeho prevoz, využitie a zneškodnenie v súlade s platnými právnymi predpismi o ochrane životného prostredia. Prevádzkovateľ je ďalej povinný počas celého trvania tejto zmluvy zabezpečiť likvidáciu odpadov, ktoré vzniknú v rámci plnenia predmetu zmluvy, a to v súlade s platnými právnymi predpismi. Povinnosť Prevádzkovateľa podľa predchádzajúcej vety sa vzťahuje aj na manipuláciu s pôvodnými osvetľovacími telesami alebo sústavami, ktoré boli v zmysle tejto zmluvy odstránené zo sústavy verejného osvetlenia mesta, alebo ktoré boli nahradené pri prevádzke a údržbe, za predpokladu, že sú pre Objednávateľa neupotrebitelné.
6. Prevádzkovateľ je povinný počas celej doby výkonu svojej činnosti podľa tejto zmluvy dodržiavať platné právne a iné predpisy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri

práci a tiež zabezpečiť dodržanie týchto predpisov svojimi zamestnancami a ďalšími osobami, ktoré vykonávajú činnosť za účelom plnenia predmetu zmluvy zo strany Prevádzkovateľa.

7. Prevádzkovateľ je povinný za účelom zvyšovania kvality systému verejného osvetlenia a na poskytovanie služieb podľa tejto zmluvy používať výlučne certifikované materiály vyhovujúce príslušným STN a EN normám.
8. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť vykonanie predmetu tejto zmluvy výlučne osobami s príslušnými odbornými skúškami, oprávneniami a povoleniami (ďalej len „odborne spôsobilá osoba“).
9. Pokiaľ Prevádzkovateľ využíva prácu subdodávateľov, zodpovedá za ich prácu rovnako, ako za svoju vlastnú prácu. Na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci subdodávateľov sa rovnako vzťahujú ustanovenia tejto zmluvy. Skúmanie a zabezpečenie týchto podmienok je povinnosťou Prevádzkovateľa.
10. Prevádzkovateľ je povinný umožniť Objednávateľovi výkon jeho kontrolných oprávnení upravených v článku X tejto zmluvy a poskytnúť mu primeranú súčinnosť.
11. Prevádzkovateľ je oprávnený počas rozhodnej doby (čl. V) využívať sústavu stožiarov verejného osvetlenia na prevádzkovanie informačno-navigačného systému, ako aj na prenájom reklamných zariadení alebo reklamných plôch, avšak výlučne v súlade s príslušnými právnymi predpismi, najmä na úseku stavebného poriadku a na úseku cestnej premávky. Súhrnná veľkosť reklamnej plochy na jednom stožiaru nesmie presiahnuť 1,3 m² a tvar reklamných zariadení musí byť jednotný tak, aby nebol narušený estetický vzhľad vonkajšieho prostredia. Oprávnenie podľa prvej vety nemôže Prevádzkovateľ využiť v prípade tých stožiarov, ktoré boli dotknuté investičnými projektmi financovanými zo štrukturálnych fondov EÚ, a to po dobu sledovania trvalej udržateľnosti týchto investičných projektov. Prevádzkovateľ potvrdzuje, že mu Objednávateľ poskytol všetky potrebné informácie týkajúce sa obmedzenia využívania niektorých stožiarov podľa predchádzajúcej vety. Oprávnenie podľa prvej vety nemôže Prevádzkovateľ využiť ani v prípade tých stožiarov, na ktorých sú osadené dopravné zariadenia (čl. VIII ods. 10 tejto zmluvy). Prevádzkovateľ sa zaväzuje vyžadovať od zadávateľov reklamného obsahu dodržiavanie Etického kódexu reklamnej praxe, ktorý vydáva Rada pre reklamu, v platnom znení. Prevádzkovateľ je povinný do 15 dní od skončenia príslušného kalendárneho štvrťroku zaplatiť Objednávateľovi podiel vo výške 50 % z príjmu za prenájom podľa tohto odseku spolu s vyúčtovaním nájomného podľa jednotlivých nájomcov.
12. Ak sa Prevádzkovateľ s Objednávateľom písomne nedohodne inak, ku dňu uplynutia rozhodnej doby (čl. V) musí Prevádzkovateľ zabezpečiť vypratanie stožiarov od všetkých reklamných zariadení a ďalších vecí, ktoré priamo nesúvisia s prevádzkovaním verejného osvetlenia a ktoré neboli osadené na základe pokynu Objednávateľa, ak Objednávateľ neurčí inak alebo ak sa Zmluvné strany nedohodli písomne inak.

Čl. VIII

Práva a povinnosti Objednávateľa

1. Objednávateľ je povinný podľa požiadavky Prevádzkovateľa poskytnúť mu súčinnosť pri plnení záväzkov vyplývajúcich z tejto zmluvy, najmä je povinný umožniť Prevádzkovateľovi, jeho zamestnancom, dodávateľom alebo subdodávateľom prístup k jednotlivým zariadeniam, vybaveniu, elektrickým rozvodom, komunikáciám alebo iným objektom, ktoré súvisia so zariadeniami, informovať Prevádzkovateľa bezodkladne o akýchkoľvek požiadavkách kladených zo strany iných správcov dotknutých objektov alebo iných oprávnených subjektov, vykonať všetky úkony s cieľom umožniť nerušený a plný výkon prevádzky zo strany Prevádzkovateľa, ako aj zdržať sa akýchkoľvek právnych a iných úkonov, ktoré by sťažovali alebo marili plnenie záväzkov Prevádzkovateľa podľa tejto zmluvy.
2. Objednávateľ sa zaväzuje umožniť Prevádzkovateľovi po dobu trvania tejto zmluvy vstup na pozemky, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve Objednávateľa a na ktorých sa nachádza verejné osvetlenie, a to za účelom prevádzky a údržby verejného osvetlenia.
3. Vstup na pozemky, ktoré nie sú vo výlučnom vlastníctve Objednávateľa a na ktorých sa nachádza verejné osvetlenie, budú Zmluvné strany riešiť v súčinnosti s vlastníkom príslušného pozemku tak, aby si Prevádzkovateľ mohol riadne plniť povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy. V prípade, ak Prevádzkovateľovi nebude napriek jeho písomnej požiadavke umožnený prístup na pozemky vo vlastníctve tretích osôb, na ktorých sa nachádza verejné osvetlenie a v dôsledku toho nebude môcť Prevádzkovateľ riadne plniť predmet tejto zmluvy, nebude sa na účely tejto zmluvy takéto nekonanie zo strany Prevádzkovateľa považovať za porušenie povinností Prevádzkovateľa. V prípade, ak bude možné v dôsledku takéhoto konania tretích osôb realizovať náhradné riešenie na zabezpečenie dostupnosti služby - osvetlenia verejných priestorov, na základe pokynu Objednávateľa Prevádzkovateľ zrealizuje príslušné náhradné riešenie, a to na náklady Objednávateľa.
4. Objednávateľ vynaloží všetko nevyhnutné úsilie a poskytne Prevádzkovateľovi všetku potrebnú súčinnosť na obstaranie všetkých rozhodnutí, povolení, súhlasov dotknutých osôb potrebných na realizáciu, ktoré by mohli byť potrebné pre plnenie povinností Prevádzkovateľa podľa tejto zmluvy. Ak je plnenie závislé od súhlasu, rozhodnutia alebo stanoviska Objednávateľa, tento je oprávnený ich neudelieť, len ak by odporovali všeobecne záväzným právnym predpisom a v takomto prípade je Objednávateľ povinný bez zbytočných prieťahov umožniť uskutočnenie takých úkonov ich povahou najbližším, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Povinnosť Objednávateľa poskytnúť súčinnosť alebo udeliť súhlas podľa tohto odseku sa nevzťahuje na také konanie Objednávateľa, kedy Objednávateľ vystupuje ako orgán verejnej moci. Prevádzkovateľ sa zaväzuje realizovať všetky organizačné, plánovacie, dozorné a kontrolné činnosti potrebné na zabezpečenie úspešného plnenia predmetu zmluvy.
5. Objednávateľ sa zaväzuje pre umožnenie riadneho plnenia povinností Prevádzkovateľa vyplývajúcich z tejto zmluvy zabezpečiť, vystaviť a umožniť Prevádzkovateľovi po celú dobu trvania tejto zmluvy povolenia pre vstup jeho vozidiel, technických zariadení a personálu, a to tak počas pracovných dní, ako aj počas dní pracovného pokoja

- a štátnych sviatkov, zvlášť na miestne komunikácie, ktoré sú opatrené príkazovými a zákazovými cestnými dopravnými značkami.
6. Za podmienok dohodnutých v tejto zmluve sa Objednávateľ ďalej zaväzuje:
 - a) umožniť Prevádzkovateľovi využívať sústavu verejného osvetlenia na účel a čas vymedzený v tejto zmluve,
 - b) na účel vymedzený v tejto zmluve poskytnúť Prevádzkovateľovi všetky potrebné informácie a dokumentácie, ktoré má Objednávateľ k dispozícii,
 - c) uhrádzať Prevádzkovateľovi dohodnutú odplatu podľa článku VI tejto zmluvy.
 7. Objednávateľ je povinný v záujme riadneho a včasného plnenia predmetu a účelu tejto zmluvy určiť pracovníkov mesta, ktorí budú zodpovední za nasledujúce úkony:
 - a) poskytovanie všetkých potrebných informácií a dokumentácie na žiadosť Prevádzkovateľa, ktoré má Objednávateľ k dispozícii,
 - b) informovanie Prevádzkovateľa o ďalších projektových zámeroch mesta súvisiacich s verejným osvetlením, ako aj ich konzultácia s Prevádzkovateľom.
 8. Objednávateľ je oprávnený na stožiare verejného osvetlenia osadiť dopravné značky a iné dopravné a navigačné zariadenia (ďalej spolu len „dopravné zariadenia“), ktoré si nevyžadujú pripojenie na elektrickú energiu, a to aj bez súhlasu Prevádzkovateľa. Objednávateľ o montáži a demontáži dopravných zariadení bude informovať Prevádzkovateľa bez zbytočného odkladu. Ak je účelné osadiť dopravné zariadenia na stožiar verejného osvetlenia, na ktorom však už Prevádzkovateľ osadil reklamné alebo iné zariadenie, Zmluvné strany budú rokovať o vhodnom premiestnení reklamného zariadenia na iný stožiar verejného osvetlenia.
 9. Objednávateľ je povinný vopred písomne oznámiť Prevádzkovateľovi inštaláciu a umiestnenie akýchkoľvek dodatkových elektrických zariadení - vedľajších zariadení (čl. IV ods. 3), ktoré budú napojené do siete verejného osvetlenia. Ďalej je povinný umožniť účasť zástupcu Prevádzkovateľa pri inštalácii dodatkových zariadení. Súčasťou písomného oznámenia je aj dĺžka trvania umiestnenia dodatkových zariadení a merná hodnota ich príkonu.
 10. Objednávateľ sa zaväzuje, že akékoľvek vedľajšie zariadenia (čl. IV ods. 3), ktoré na svoju činnosť potrebujú pripojenie na elektrickú energiu, nebude osadzovať a pripájať do sústavy verejného osvetlenia, ani udeľovať súhlas tretím osobám na ich osadenie a pripojenie, bez predchádzajúceho vyjadrenia Prevádzkovateľa. Záväzok Objednávateľa podľa predchádzajúcej vety zanikne, ak Prevádzkovateľ nepodá stanovisko k zámeru Objednávateľa podľa predchádzajúcej vety do 5 pracovných dní; Prevádzkovateľ však nie je oprávnený zakázať, resp. inak znemožniť Objednávateľovi pripojenie zariadení podľa prvej vety do sústavy verejného osvetlenia.
 11. Za podmienok dohodnutých v tejto zmluve sa Objednávateľ zaväzuje:
 - a) umožniť vykonávať Prevádzkovateľovi prevádzku a údržbu verejného osvetlenia počas trvania tejto zmluvy,
 - b) umožniť Prevádzkovateľovi využívať sústavu verejného osvetlenia na účel a čas vymedzený v tejto zmluve pre zabezpečenie príjmov Prevádzkovateľa od tretích osôb,

- c) poskytnúť maximálnu súčinnosť Prevádzkovateľovi pri tých činnostiach ktoré vyžadujú alebo predpokladajú súhlas mesta Košice ako vlastníka zariadenia, správneho orgánu alebo orgánu vykonávajúceho pôsobnosť orgánu verejnej moci.
- d) poskytnúť maximálnu súčinnosť pri odhaľovaní a potláčaní nelegálneho odberu elektriny zo siete verejného osvetlenia, nelegálneho umiestňovania reklamných a iných zariadení na sieť verejného osvetlenia.
- e) poskytnúť presný a úplný súpis zariadení, ktoré Objednávateľ považuje za vedľajšie zariadenia, ako aj hodnotu ich inštalovaného príkonu, a raz ročne vykonať aktualizáciu tohto súpisu vedľajších zariadení,
- f) poskytnúť presný a úplný súpis zariadení vianočného osvetlenia, ako aj jeho inštalovaný príkon.

Čl. IX

Rozšírenie rozsahu verejného osvetlenia

1. Objednávateľ môže dať Prevádzkovateľovi záväzný pokyn na prevzatie ďalšieho verejného osvetlenia za účelom jeho prevádzky a údržby Prevádzkovateľom. Prevzatie ďalšieho verejného osvetlenia podľa tohto odseku a rozsah navýšenia odplaty v súlade s čl. VI ods. 1 si Zmluvné strany potvrdia v protokole.

Čl. X

Kontrola prevádzky a údržby verejného osvetlenia

1. Objednávateľ je oprávnený vykonávať kontrolu plnenia predmetu zmluvy Prevádzkovateľom počas trvania tejto zmluvy, a to predovšetkým preverovať dodržiavanie povinností pri prevádzkovaní a údržbe verejného osvetlenia v súlade s podmienkami zmluvy. Prevádzkovateľ je povinný poskytnúť Objednávateľovi všetku potrebnú súčinnosť pri výkone kontroly. Na účel kontroly si Zmluvné strany určia poverených pracovníkov.
2. V prípade, ak Objednávateľ zistí porušenie povinností Prevádzkovateľa podľa tejto zmluvy, je povinný o tejto skutočnosti bezodkladne, najneskôr do troch pracovných dní po jej zistení informovať Prevádzkovateľa a túto skutočnosť preukázať, najmä predložením fotodokumentácie. Prevádzkovateľ je povinný porušenie povinností napraviť po obdržaní oznámenia v termíne určenom Objednávateľom podľa povahy porušenia povinnosti; tým nie sú dotknuté ustanovenia zmluvy, ktoré určujú konkrétnu lehotu. Za porušenie povinností zmluvy sa nepovažuje prerušenie alebo obmedzenie distribúcie elektriny zo strany príslušného prevádzkovateľa distribučnej sústavy z dôvodov podľa článku tejto zmluvy.
3. Prevádzkovateľ sa zaväzuje realizovať taký systém prevádzky, ktorý umožní nepretržité preverovanie a presnú a dôslednú kontrolu plynulosti a kvality výkonu prevádzky verejného osvetlenia. V tejto súvislosti Prevádzkovateľ umožní Objednávateľovi prístup k systému VO bezodkladne od obdržania požiadavky Objednávateľa.
4. Objednávateľ je oprávnený raz ročne vykonať komplexnú kontrolu prostredníctvom osoby s príslušnou odbornou spôsobilosťou za účelom zistenia kvalitatívnych parametrov verejného osvetlenia, a to najmä svetelno-technické merania a kontrolu funkčnosti svietidiel. V prípade zistených nedostatkov je Prevádzkovateľ povinný

vykonať nápravu do 30 dní. Prevádzkovateľ má právo sa takejto komplexnej kontroly zúčastniť; za týmto účelom mu Objednávateľ najmenej dva pracovné dni vopred oznámi termín a zamýšľané úseky verejného osvetlenia, ktoré budú predmetom odborných meraní.

5. Objednávateľ je oprávnený vykonávať čiastkové kontroly v územne celistvých lokalitách (spravidla určených podľa mestských častí), najmä za účelom dodržania celkovej svietivosti verejného osvetlenia.
6. Prevádzkovateľ je povinný na požiadanie Objednávateľa sprístupniť všetku dokumentáciu vzťahujúcu sa na prevádzku a údržbu verejného osvetlenia, najmä dokumentáciu, ktorú bude Prevádzkovateľ povinný odovzdať Objednávateľovi po skončení zmluvy. Objednávateľ je oprávnený túto dokumentáciu vypožičať si na obdobie minimálne 5 pracovných dní a vyhotovovať si kópie tejto dokumentácie.

Čl. XI

Majetkovoprávne usporiadanie medzi Zmluvnými stranami

1. Vlastníkom všetkých komponentov, ktoré budú v rámci plnenia predmetu zmluvy zabudované do systému verejného osvetlenia (najmä svietidlá, stožiare, rozvádzače a ostatné komponenty zhodnocujúce systém verejného osvetlenia) a budú predmetom technického zhodnotenia majetku Objednávateľa, je Objednávateľ.

Čl. XII

Zmluvné pokuty

1. V prípade porušenia predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia, vrátane povinností na úseku nakladania s odpadmi a povinností vykonávať predmet tejto zmluvy odborne spôsobilými osobami, je Prevádzkovateľ povinný zaplatiť Objednávateľovi zmluvnú pokutu vo výške 1.000,- EUR za každý prípad porušenia.
2. Ak Prevádzkovateľ nebude riadne plniť povinnosti pri odovzdaní systému verejného osvetlenia po skončení zmluvy, najmä ak bez zbytočného odkladu neodovzdá dokumentáciu, alebo neposkytne potrebnú súčinnosť, Objednávateľ je oprávnený od Prevádzkovateľa požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1.000,- EUR za každý deň, v ktorom dochádza k porušeniu povinnosti zo strany Prevádzkovateľa alebo k protiprávnemu stavu, za ktorý zodpovedá Prevádzkovateľ.
3. Ak Objednávateľ nebude riadne plniť povinnosti pri odovzdaní systému verejného osvetlenia podľa čl. III. ods. 3 tejto zmluvy, najmä ak bez zbytočného odkladu neodovzdá dokumentáciu, alebo neposkytne potrebnú súčinnosť, Prevádzkovateľ je oprávnený od Objednávateľa požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1.000,- EUR za každý deň, v ktorom dochádza k porušeniu povinnosti zo strany Objednávateľa alebo k protiprávnemu stavu, za ktorý zodpovedá Objednávateľ.
4. Pred uplatnením zmluvnej pokuty podľa odsekov 1 až 3 tohto článku zmluvy je oprávnená Zmluvná strana, ktorá tvrdí porušenie povinnosti, povinná doručiť druhej Zmluvnej strane upozornenie s výzvou na odstránenie nedostatkov v plnení povinností

a vyzvať druhú Zmluvnú stranu na splnenie jej povinností v dodatočnej primeranej lehote, nie však menej ako 5 pracovných dní od prevzatia výzvy. Nárok na zmluvnú pokutu v uvedených prípadoch vzniká až po márnom uplynutí dodatočnej lehoty.

5. Uplatnením zmluvnej pokuty právo na náhradu škody nezaniká, a to v rozsahu, ktorá prevyšuje zmluvnú pokutu. Rovnako nezanikajú ani nároky vyplývajúce z väd predmetu zmluvy uplatnených Objednávateľom voči Prevádzkovateľovi.

Čl. XIII

Okolnosti vylučujúce zodpovednosť

1. Za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje taká prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej Zmluvnej strany, a ktorá jej bráni v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná Zmluvná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a že by v čase vzniku svojej povinnosti zo zmluvy túto prekážku predvídala.
2. Zodpovednosť nevylučuje prekážka, ktorá vznikla až v čase, keď povinná Zmluvná strana už bola v omeškaní s plnením svojej povinnosti alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov.
3. Ani jedna zo Zmluvných strán nenesie zodpovednosť za nesplnenie svojich povinností vyplývajúcich zo zmluvy, ak preukáže, že nesplnenie povinnosti nastalo následkom mimoriadnych, nepredvídateľných a neodvratiteľných udalostí, prekážky ani ich následky nebolo možné v čase uzatvárania zmluvy predvídať, prekážkam ani ich následkom sa nedalo zabrániť, vyhnúť ani ich prekonať. Za mimoriadne, nepredvídateľné a neodvratiteľné udalosti sa považujú najmä (i) atmosférické vplyvy alebo prírodné udalosti, ako je najmä požiar, výbuch, úder blesku, náraz alebo zrútenie pilotovaného lietajúceho telesa, jeho časti alebo jeho nákladu, víchrica, zosúvanie pôdy, zosúvanie skál alebo zeminy, pád stromov, stožiarov a iných predmetov, zemetrasenie, pád snehu, náraz vozidla, nadzvuková vlna, záplava, povodeň, náhodné a náhle poškodenie alebo zničenie vecí kvapalinou unikajúcou z vodovodného zariadenia a/alebo (ii) skutočnosti spôsobené alebo vyvolané tretími subjektmi, najmä vandalské činy, protiprávne poškodenie, ako aj (iii) všetky ďalšie okolnosti vyššej moci (ďalej len „mimoriadne udalosti“).
4. Medzi mimoriadne udalosti patria aj tie, ktoré boli spôsobené neudelením úradných povolení, licencií alebo podobných oprávnení pre účely plnenia bez zavinenia Prevádzkovateľa.
5. Zmluvná strana, ktorá porušuje svoju povinnosť alebo ktorá s prihliadnutím na všetky okolnosti má vedieť, že poruší svoju povinnosť zo zmluvy, je povinná oznámiť druhej Zmluvnej strane povahu prekážky, ktorá jej bráni alebo bude brániť v plnení povinnosti a poučiť o jej dôsledkoch. Oznámenie sa musí urobiť bez zbytočného odkladu po tom, čo sa povinná Zmluvná strana o prekážke dozvedela alebo pri náležitej starostlivosti mohla dozvedieť. Nesplnenie oznamovacej povinnosti zaväzuje povinnú Zmluvnú stranu nahradiť škodu, ktorej sa mohlo včasným oznámením predísť. Účinky okolností vylučujúcich zodpovednosť sú obmedzené iba na dobu, dokiaľ trvá prekážka, s ktorou sú tieto účinky spojené. Okolnosti vylučujúce zodpovednosť oslobodzujú povinnú

Zmluvnú stranu od povinnosti platiť zmluvnú pokutu v dôsledku porušenia povinnosti, na ktorú sa tieto okolnosti viažu.

6. Počas doby trvania okolností vylučujúcich zodpovednosť oprávnená Zmluvná strana nemá právo na odstúpenie od zmluvy.
7. Po skončení účinkov okolností vylučujúcich zodpovednosť musí povinná Zmluvná strana pokračovať v plnení svojich zmluvných záväzkov, najmä bezodkladne zabezpečiť prevádzku verejného osvetlenia v rozsahu a kvalite podľa tejto zmluvy. Prevádzkovateľ však nezodpovedá za zabezpečenie prevádzky verejného osvetlenia v tom rozsahu, ktorý si vyžaduje Mimoriadnu údržbu.
8. Objednávateľ berie na vedomie, že príslušný prevádzkovateľ distribučnej sústavy, na ktorú sú odberné miesta zariadení verejného osvetlenia napojené, je oprávnený obmedziť alebo prerušiť distribúciu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu v prípadoch (i) stanovených v § 31 ods. 1 písm. e) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) a v príslušných ustanoveniach Prevádzkového poriadku a (ii) na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva SR v rozsahu podľa § 88 zákona o energetike. Počas takéhoto prerušenia alebo obmedzenia nie je Prevádzkovateľ povinný plniť povinnosti súvisiace so zabezpečením služieb prevádzky verejného osvetlenia. Tým nie je dotknutý nárok Prevádzkovateľa na odplatu.

Čl. XIV

Skončenie zmluvy

1. Ak ďalej nie je uvedené inak, zmluva končí uplynutím posledného dňa rozhodnej doby (čl. V).
2. Túto Zmluvu je možné ukončiť tiež na základe písomnej dohody oboch Zmluvných strán.

Čl. XV

Odovzdanie systému verejného osvetlenia Objednávateľovi po skončení zmluvy

1. Prevádzkovateľ je povinný ku dňu skončenia tejto zmluvy ukončiť prevádzku verejného osvetlenia a sústavu verejného osvetlenia (ako celok) odovzdať Objednávateľovi v stave, v akom stojí a leží, zodpovedajúcom bežnému opotrebovaniu vyvolanému bežnou prevádzkou zariadenia počas trvania tejto zmluvy s vykonanou Riadnou údržbou tak, aby bola v prevádzkyschopnom stave a aby Objednávateľ mohol plynule pokračovať v jej prevádzke.
2. Dokumentácia podľa odseku 1 zahŕňa najmä kompletnú inventarizáciu systému verejného osvetlenia, mapové podklady, výsledky meraní, podkladové materiály, dokumentáciu skutočného vyhotovenia stožiarov a ostatných súčastí systému verejného osvetlenia, správy o odborných prehliadkach a skúškach elektrických zariadení a ďalšie dokumenty, ktoré Prevádzkovateľ vyhotovil resp. zabezpečil ich vyhotovenie v súvislosti s plnením predmetu zmluvy.

3. Namiesto postupu podľa odseku 1 je Prevádzkovateľ na základe požiadavky Objednávateľa povinný odovzdať systém verejného osvetlenia podľa bodu 1 a spolu s príslušnou dokumentáciou priamo ďalšiemu prevádzkovateľovi verejného osvetlenia.
4. O odovzdaní a prevzatí systému verejného osvetlenia spolu s príslušnou dokumentáciou postupom podľa odseku 1 resp. odseku 3 Zmluvné strany vyhotovia protokol. V preberacom protokole budú uvedené aj údaje odčítané z meračov elektriny pri prevode odberných miest na nového odberateľa, cez ktoré je meraná dodávka elektriny do zariadení verejného osvetlenia.
5. Prevádzkovateľ je povinný poskytnúť všetku potrebnú súčinnosť Objednávateľovi príp. osobe určenej Objednávateľom za účelom zmeny odberateľských miest elektrickej energie tak, aby základná funkcionálna verejného osvetlenia (svietenie v noci) nebola ohrozená.
6. V prípade ukončenia zmluvného vzťahu (formou odstúpenia od tejto zmluvy) je Prevádzkovateľ povinný splniť povinnosti podľa odsekov 1 až 5 do troch pracovných dní odo dňa ukončenia zmluvy, ak Objednávateľ podľa povahy jednotlivého záväzku neurčí dlhšiu lehotu. Prevádzkovateľ je povinný dodržať záväzné pokyny Objednávateľa. Zároveň sa Prevádzkovateľ zaväzuje postupovať tak, aby neohrozil základnú funkcionálnu verejného osvetlenia.

Čl. XVI

Osobitné ustanovenia

1. Zmluvné strany sa zaväzujú vzájomne sa informovať o všetkých právne významných skutočnostiach, ktoré môžu mať významný vplyv na plnenie povinností určených touto zmluvou, ako aj pre realizáciu predmetu zmluvy.

Oznámenia.

2. Doručovanie. Pokiaľ v tejto zmluve nie je uvedené inak, všetky oznámenia alebo iná komunikácia podľa alebo v súvislosti s touto zmluvou (ďalej len „oznámenie“) musí byť vyhotovená písomne a doručovaná druhej zmluvnej strane prostredníctvom univerzálneho poštového doručovateľa, elektronickou poštou alebo osobne na korešpondenčné údaje Zmluvných strán uvedené v záhlaví tejto zmluvy. Za deň alebo čas doručenia oznámenia sa považuje:
 - a) ak sa doručuje prostredníctvom univerzálneho poštového doručovateľa, deň prevzatia zásielky obsahujúcej oznámenie prijímajúcou Zmluvnou stranou. Oznámenie sa považuje za doručené prijímajúcej Zmluvnej strane aj okamihom vrátenia zásielky odosielať Zmluvnej strane z dôvodu „adresát neznámy“, „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“, „adresát nezastihnutý“, „adresát požiadal o doposielanie“, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu,
 - b) ak sa doručuje elektronickou poštou, deň alebo čas, kedy bolo odosielať Zmluvnej strane doručené elektronické potvrdenie o doručení, resp. prečítaní e-mailovej správy obsahujúcej oznámenie prijímajúcou Zmluvnou stranou;
 - c) ak sa doručuje osobne, deň alebo čas prijatia oznámenia prijímajúcou Zmluvnou stranou.

Ostatné ustanovenia.

3. Postúpenie práv. Objednávateľ nie je oprávnený práva a povinnosti z tejto zmluvy postúpiť bez predchádzajúceho písomného súhlasu Prevádzkovateľa na tretiu osobu. Prevádzkovateľ nie je oprávnený práva a povinnosti z tejto zmluvy postúpiť bez predchádzajúceho písomného súhlasu Objednávateľa na tretiu osobu.
4. Vylúčenie započítania. Pokiaľ nie je v tejto zmluve výslovne uvedené inak, žiadna Zmluvná strana nesmie započítať bez súhlasu druhej Zmluvnej strany žiadnu zo svojich pohľadávok proti žiadnej z pohľadávok, ktoré má podľa tejto zmluvy voči nej druhá Zmluvná strana.
5. DPH. Čiastky podľa tejto zmluvy sú uvedené bez DPH a vždy sa k nim pripočíta DPH platná v danom čase; táto platná DPH bude vyúčtovaná a uhradená spolu s týmito príslušnými splatnými čiastkami podľa tejto zmluvy. Pokiaľ nie je uvedené inak, akékoľvek platby podľa tejto zmluvy sa budú považovať za splatné, iba ak budú v súlade s touto zmluvou a s príslušnými daňovými dokladmi (faktúrami) vystavenými v súlade s právnymi predpismi platnými a účinnými v danom čase.
6. Oddeliteľnosť. V prípade, že ktorékoľvek z ustanovení zmluvy bude súdom alebo príslušným štátnym orgánom z akéhokoľvek dôvodu vyhlásené za neúčinné, neplatné alebo nevymáhateľné, alebo stratí účinnosť, platnosť a/alebo prestane byť vymáhateľné z iného dôvodu, Zmluvné strany sa zaväzujú odstrániť dodatkom takúto chybu, a to tak, aby bol zmysel zmluvy naplnený.
7. Pretrvávajúce záväzky. Záväzky Zmluvných strán, ktoré vzhľadom na svoju povahu majú pretrvať aj po skončení platnosti zmluvy nezanikajú a budú i naďalej platné a účinné v plnom rozsahu. Bez obmedzenia všeobecnej povahy vyššie uvedeného, nezanikajú nároky na zaplatenie prípadných zmluvných pokút a nároky na náhradu škody a ustanovenia o spôsobe doručovania oznámení medzi Zmluvnými stranami, o rozhodnom práve, alebo o spôsobe riešenia sporov, ktoré vzniknú Zmluvným stranám podľa zmluvy.

Čl. XVII

Záverečné ustanovenia

1. Na právne vzťahy, ktoré nie sú upravené v tejto zmluve, sa použijú ustanovenia Obchodného zákonníka a ďalších právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na predmet zmluvy.
2. Táto zmluva nadobúda platnosť dňom jej podpísania oboma Zmluvnými stranami a účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia na webovom sídle Objednávateľa.
3. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú jej prílohy podľa Zoznamu príloh.
4. Táto zmluva je vyhotovená v štyroch rovnopisoch, pričom každá Zmluvná strana dostane po dva rovnopisy.

5. Zmluvné strany vyhlasujú, že sú oprávnené uzatvoriť túto zmluvu, zmluvné prejavy sú im dostatočne zrozumiteľné a určité, ich zmluvná voľnosť nie je ničím obmedzená a právny úkon je urobený v predpísanej forme, vážne a nie v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Na dôkaz vyššie uvedeného Zmluvné strany podpísali túto zmluvu.

27. JÚL 2017

V Košiciach dňa

V Košiciach dňa

Za Objednávateľa:

Za Prevádzkovateľa:

MUDr. Richard Raši, PhD., MPH
primátor mesta Košice

Ing. Richard Majza, MBA
predseda predstavenstva

Ing. Juraj Krempaský
člen predstavenstva

Zoznam príloh:

Príloha č. 1: Podmienky pre vykonávanie činností - zabezpečenie prevádzky a údržby verejného osvetlenia mesta Košice

Príloha č. 1 zmluvy

Podmienky pre vykonávanie činností - zabezpečenie prevádzky a údržby verejného osvetlenia mesta Košice

I. Výklad pojmov

Verejné osvetlenie (ďalej aj „VO“) je tvorené súborom jednotlivých technických zariadení vzájomne podmienujúcich svoju prevádzku.

Základné členenie zariadenia VO:

- elektrické prípojky VO; odberné miesta (OM) pre nákup elektrickej energie (EE),
- rozvádzače (RVO) spínacích a rozpínacích miest,
- elektrické rozvody verejného osvetlenia,
- svietidlá - svetelné miesta,
- ovládanie a ovládacie káble,
- ďalšie zariadenia pripojované na rozvod verejného osvetlenia.

Je potrebné zdôrazniť, že sústava verejného osvetlenia nie je tvorená len svietidlami.

Verejné osvetlenie je vyhradené technické zariadenie elektrické podľa § 4 ods. 2 Vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia. Prípadný zásah do tejto sústavy, resp. rekonštrukciu alebo modernizáciu verejného osvetlenia je potrebné riešiť vždy komplexne v súlade s platnou technickou legislatívou pre dané odvetvie a výlučne odborne spôsobilou osobou, ktorá disponuje všetkými potrebnými oprávneniami pre realizáciu takýchto prác. Rekonštrukcia, resp. modernizácia sústavy sa musí dotýkať všetkých častí sústavy, pretože len vtedy je možné zabezpečiť dlhodobú spoľahlivú a bezpečnú prevádzku takéhoto zariadenia.

• Svetelné zdroje

Základom osvetľovacej sústavy sú svetelné zdroje. Ich úlohou je premena elektrickej energie na svetlo. Svetelnými zdrojmi sú žiarovky, žiarivky, vo verejnom osvetlení výbojky a momentálne najviac rozširované LED – svetlo emitujúce diódy.

• Svietidlá

Svietidlá sú základným prvkom sústavy verejného osvetlenia. Úlohou svietidiel je predovšetkým držať svetelný zdroj, zabezpečiť preň prívod prúdu. K zvlášť dôležitým častiam svietidla patrí optika, ktorá zabezpečuje vhodné priestorové rozloženie vyžarovaného svetelného toku.

• Vedenia

Rozvody verejného osvetlenia svojou napäťovou hladinou a topológiou patria k distribučným elektrickým rozvodom. Môžu byť tvorené vonkajšími (vzdušnými) vedeniami, káblami alebo ich kombináciou. Okrem silových vedení tieto rozvody môžu zahŕňať aj uzemňovacie a riadiace vedenia.

• Rozvádzače

Členenie sústavy napájania na obvody zabezpečujú rozvádzače verejného osvetlenia. Z pohľadu dodávky elektrickej energie sú obvyčajne aj odberným miestom. Najčastejšie obsahujú tieto prvky: merače spotreby (elektromery), sadzbové spínače, hlavný istič, ovládanie verejného osvetlenia (manuálne, fotobunkou, spínacími hodinami), poistky alebo ističe vývodových polí (vetiev), stýkače pre výkonové spínanie vetiev, vnútorné osvetlenie skrinky.

- **Stožiare**

Úlohou stožiarov je držať svietidlo v polohe potrebnej pre zabezpečenie vhodnej úrovne a rovnomernosti osvetlenia na miestnej komunikácii. Pre tento účel sa inštalujú špeciálne stožiare verejného osvetlenia s povrchovou úpravou žiarovo zinkovaním alebo sa využívajú existujúce stožiare pre vonkajšie rozvody distribučnej elektrickej siete. Tie však svojim umiestnením nie sú prispôsobené pre vytvorenie vhodnej geometrie sústavy verejného osvetlenia a niekedy nemusia byť pre tento účel vhodné. Oceľové stožiare majú vo vnútri vodiče pre napájanie svietidiel, v spodnej časti sa obyčajne nachádza elektrovýzbroj – svorkovnica a poistky. K stožiarovým prvkom zaraďujeme aj výložníky a pod.

- **Systém ovládania a riadenia**

V súčasnosti je systém ovládania a riadenia obyčajne súčasťou prístrojového vybavenia rozvádzača verejného osvetlenia, do ktorých sú inštalované komunikačné moduly, ktoré zabezpečujú obojsmerný prenos informácií z riadiaceho dispečingu. Niektoré moderné druhy riadiacich systémov sú však prístrojovo zložitejšie a môžu vyžadovať samostatné skrinky alebo sú tvorené decentralizovane umiestnenými prístrojmi (vo svietidlách alebo stožiaroch). Samostatným zariadením sú napríklad regulátory osvetlenia zabezpečujúce stmievanie v čase nižšieho dopravného vyťaženia. K systému riadenia zaraďujeme aj technické vybavenie dispečingu pre monitorovanie, diaľkové riadenie a diaľkový odpočet stavu elektromerov.

ZÁKLADNÉ POJMY OSVETĽOVACÍCH SÚSTAV:

osvetľovacia sústava - kompaktný súbor prvkov tvoriaci funkčné zariadenie, ktoré spĺňa požiadavky na úroveň osvetlenia priestoru. Zahrňuje svietidla, podperné a nosné prvky, elektrický rozvod, rozvádzače, ovládací systém.

svetelné miesto - každý stavebný prvok v osvetľovacej sústave (stožiar, osvetľovací výložník, preves) vybavený jedným alebo viac svietidlami.

svetelný bod - svietidlo, časť zariadenia verejného osvetlenia s jedným svetelným zdrojom.

svietidlo - zariadenie, ktoré rozdeľuje, filtruje alebo mení svetlo vyžarované jedným alebo viac svetelnými zdrojmi a obsahuje, okrem zdrojov svetla samotných, všetky diely nutné pre upevnenie a ochranu zdrojov a v prípade potreby pomocné obvody, vrátane prostriedkov pre ich pripojenie k elektrickej sieti.

svetelný zdroj (umelý) - je zdroj optického žiarenia, spravidla viditeľného, zhotovený k tomuto účelu.

rozdávzač spínacieho miesta - diaľkové alebo miestne ovládaný rozvádzač s vlastným prívodom elektrickej energie a samostatným meraním spotreby el. energie.

osvetľovací stožiar - podpora, ktorého hlavným účelom je niesť jedno alebo viacero svietidiel a ktorý pozostáva z jednej alebo viac častí: drieku, prípadne nadstavca; prípadne výložníku. Môže tiež slúžiť k upevneniu prírodného alebo iného vedenia. Tiež môže byť nosičom reklamného a informačného zariadenia, zariadenia navigačného systému alebo dopravného značenia. Osvetľovacie stožiare môžu byť s päticou alebo bez päťice.

menovitá výška stožiara - výška svetelného streda svietidla nad úrovňou votknutia.

vrchol stožiara - najvyšší bod stožiara.

driek stožiara - základná nosná časť osvetľovacieho stožiara.

závesná výška svietidla - výška svetelného streda svietidla nad osvetľovanou plochou.

úroveň votknutia - vodorovná rovina vedená miestom votknutia stožiara.

vyloženie - vodorovne meraná vzdialenosť svetelného streda svietidla od osi drieku stožiaru.

výložník - časť stožiaru, ktorá nesie svietidlo v určitej vzdialenosti od osi drieku stožiaru; výložník môže byť jednoramenný, dvojramenný alebo viacramenný a môže byť pripojený k drieku pevne alebo odnímateľne. Vnútorň priemer výložníku je 60 mm. Viacramenné výložníky musia byť spevnené výstuhou proti rozlomeniu. Výložníky musia mať rovnakú povrchovú úpravu ako stožiare.

konzola - výložník k upevneniu svietidla na budovu, na výškovú stavbu alebo na iný stožiar ako osvetľovací. Rozmery a prevedenie je rovnaké, ako u predchádzajúceho.

uhol vyloženia svietidla - uhol, ktorý zvierajú os spojky (spojovacia časť medzi koncom drieku alebo výložníku a svietidlom) svietidla s vodorovnou rovinou.

elektrické časti stožiaru (elektrovýzbroj) - rozvodnica pre osvetľovací stožiar a elektrické spojovacie vedenie medzi rozvodnicou a svietidlom.

päťica - samostatná časť osvetľovacieho stožiaru, ktorá tvorí kryt elektrickej výzbroje.

preves - nosné lano medzi dvoma objektmi, na ktorých je umiestené svietidlo.

znižená intenzita osvetlenia - možnosť regulovať intenzitu verejného osvetlenia v ktorejkoľvek dobe prevádzky verejného osvetlenia, pri dodržaní rovnomernosti osvetlenia.

jednotné ovládanie verejného osvetlenia - možnosť jednotne zapínať a vypínať z jedného miesta všetky technické zariadenia slúžiace k zabezpečeniu umelého osvetlenia:

- a) po samostatných ovládacích kábloch, resp. mestskou dátovou optickou sieťou
- b) s iným diaľkovým ovládaním.

spätná signalizácia porúch - možnosť vyhodnocovať prevádzkový stav rozvádzačov (spínacích miest) verejného osvetlenia.

osvetľovaná plocha - plocha, na ktorej sa vykonáva zraková činnosť. V prípade cestnej komunikácie je osvetľovaná plocha ohraničená šírkou jazdného pásu.

prevádzkové hodnoty - skutočné hodnoty v ľubovoľnej dobe prevádzky za okolností v tejto dobe sa vyskytujúcich (ako napätie siete, prúdová záťaž, ročné obdobie, stav svetelných zdrojov a svietidiel, znečistenie a pod.).

káblový súbor - zariadenia určené k spojovaniu, odbočovaniu, ukončovaniu, kotveniu káblov alebo rozvetvovaniu žíl. Zabráňuje vnikaniu vlhkosti do káblov a zamedzuje vytekaniu káblovej hmoty. Káblové armatúry sú kovové a nekovové.

spínacie miesto - diaľkovo ovládaný vonkajší rozvádzač so samostatným meraním spotreby elektrickej energie.

rozpínacie miesto - vonkajší rozvádzač, kde sa stýkajú viac ako dva trojfázové káble verejného osvetlenia, určený k rozbočeniu a prípadnému odisteniu jednotlivých vetiev.

správca - subjekt, ktorý zaisťuje výkon vlastníckych práv k majetku alebo niektorú so základných povinností týchto vlastníckych práv, teda činnosť prevádzkovú, udržiavaciu a správnu.

autorizovaná osoba - je fyzická osoba, ktorej bola udelená autorizácia vo výstavbe. Autorizovanou osobou sú autorizovaný architekt, autorizovaný inžinier vo výstavbe a autorizovaný technik vo výstavbe.

autorizovaný inžinier (technik) vo výstavbe - je fyzická osoba, ktorej bola udelená autorizácia vo výstavbe pre príslušný obor (alebo viacero oborov) činnosti a je zapísaná v zozname autorizovaných inžinierov (technikov).

II.

Použité normy týkajúce sa prevádzkovania a údržby verejného osvetlenia

Technické parametre zariadení sústavy VO musia spĺňať nasledovné požiadavky kladené platnými vyhláškami, predpismi, normami a nariadeniami:

Technické normy:

- STN 33 2000-1 Elektrické inštalácie nízkeho napätia.
Časť 1: Základné princípy, stanovenie všeobecných charakteristík, definície,
- STN 33 2000-4-41 Elektrické inštalácie nízkeho napätia.
Časť 4-41: Zaistenie bezpečnosti. Ochrana pred zásahom elektrickým prúdom
- STN 33 2000-4-42 Elektrické inštalácie budov.
Časť 4: Zaistenie bezpečnosti. Kapitola 42: Ochrana pred účinkami tepla
- STN 33 2000-4-43 Elektrické inštalácie nízkeho napätia.
Časť 4-43: Zaistenie bezpečnosti. Ochrana pred nadprúdom
- STN 33 2000-4-45 Elektrické inštalácie budov.
Časť 4: Zaistenie bezpečnosti Kapitola 45: Ochrana pred podpätím
- STN 33 2000-4-46 Elektrické inštalácie budov.
Časť 4: Zaistenie bezpečnosti. Kapitola 46: Bezpečné odpojenie a spínanie
- STN 33 2000-4-473 Elektrotechnické predpisy. Elektrické zariadenie.
Časť 4: Bezpečnosť. Kapitola 47: Použitie ochranných opatrení pre zabezpečenie bezpečnosti. Oddiel 473: Opatrenie k ochrane proti nadprúdom,
- STN 33 2000-5-51 Elektrické inštalácie budov.
Časť 5-51: Výber a stavba elektrických zariadení. Spoločné pravidlá
- STN 33 2000-5-52 Elektrické inštalácie budov.
Časť 5: Výber a stavba elektrických zariadení. Kapitola 52: Elektrické rozvody
- STN 33 2000-5-523 Elektrické inštalácie budov.
Časť 5: Výber a stavba elektrických zariadení.
Oddiel 523: Prúdová zaťažiteľnosť elektrických rozvodov
- STN 33 2000-5-537 Elektrické inštalácie budov.
Časť 5: Výber a stavba elektrických zariadení.
Kapitola 53: Spínacie a riadiace zariadenia.
Oddiel 537: Prístroje na bezpečné odpojenie a spínanie
- STN 33 2000-5-54 Elektrické inštalácie nízkeho napätia.
Časť 5-54: Výber a stavba elektrických zariadení. Uzemňovacie sústavy, ochranné vodiče a vodiče na ochranné pospájanie
- STN 33 2000-6 Elektrické inštalácie nízkeho napätia. Časť 6: Revízia
- STN EN ISO 12944-5 Náterové látky. Protikorózna ochrana oceľových konštrukcií ochrannými náterovými systémami. Časť 5: Ochranné náterové systémy (ISO 12944-5)
- STN 03 8260 Ochrana oceľových konštrukcií proti atmosférickej korózii. Predpisovanie, vykonávanie, kontrola kvality a údržba
- STN 33 0360 Elektrotechnické predpisy. Miesta pripojenia ochranných vodičov na elektrických predmetoch

- STN 33 3210 Elektrotechnické predpisy. Rozvodné zariadenia. Spoločné ustanovenia,
- STN 33 3300 Elektrotechnické predpisy. Stavba vonkajších silových vedení
- STN 33 3320 Elektrické prípojky,
- STN EN 62305-3 Ochrana pred bleskom. Časť 3: Ochrana stavieb a ohrozenie života
- STN 34 8340 Osvetľovacie stožiare
- STN 35 9754 Uzávery a kľúče pre zabezpečenie hlavných domových skríň a rozvodných zariadení nn umiestnených vo vonkajšom prostredí
- STN 73 6005 Priestorová úprava vedení technického vybavenia
- STN 73 6006 Označovanie podzemných vedení výstražnými fóliami,
- STN 73 6100 Názvoslovie pozemných komunikácií,
- STN 73 6101 Projektovanie ciest a diaľnic,
- STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách,
- STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií
- STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov
- STN 73 7507 Projektovanie cestných tunelov
- STN ISO 3864 (01 8010) Bezpečnostné farby a Bezpečnostné značky
- STN ISO 9223 (03 8203) Korózia kovov a zliatin. Korózna agresivita atmosfér.
Klasifikácia, stanovenie a odhad
- STN EN 2063 Žiarové striekanie. Kovové a iné anorganické povlaky. Zinok, hliník a ich zliatiny
- STN EN 40-1 Osvetľovacie stožiare - časť 1: Definície a názvoslovie,
- STN EN 60598-2-3 Svietidlá pre osvetlenie ciest a ulíc
- STN EN 60529 (33 0330) Stupne ochrany krytom (krytí - IP kód)
- STN EN 13201-1 - Osvetlenie pozemných komunikácií.
Časť 1: Výber tried osvetlenia.
- STN EN 13201-2 - Osvetlenie pozemných komunikácií.
Časť 2: Svetelno-technické požiadavky
- STN EN 13201-3 - Osvetlenie pozemných komunikácií.
Časť 3: Svetelno-technický výpočet
- STN EN 13201-4 - Osvetlenie pozemných komunikácií.
Časť 4: Metódy merania svetelno-technických vlastností

III.

Údržba verejného osvetlenia - všeobecne

Pre zachovanie kvality VO je dôležitá riadna údržba, ktorá zaisťuje prevádzkyschopnosť sústavy. Údržbu môžeme rozdeliť podľa spôsobu na preventívnu a operatívnu.

Pri preventívnej údržbe sa kontrolujú jednotlivé prvky sústavy a vykonávajú základné činnosti. Vymieňajú sa chybné svetelné zdroje, svietidlá, jednotlivé prvky rozvodných skríň, ale najviac sa kontrolujú z hľadiska možného ohrozenia okolia (dvierka pátíc, zabezpečenie krytia všetkých živých častí pri prevádzke a pod.).

Pre dodržanie a zlepšenie kvality osvetlenia sa používajú svetelné zdroje so zvýšeným svetelným tokom a zníženým poklesom svetelného toku v závislosti na veku svetelného zdroja. Kontrola stavu osvetľovacej sústavy sa vykonáva v pravidelných intervaloch v nočnej dobe. Verejné osvetlenie je zaradené do oblasti verejných služieb a podlieha verejnej kontrole. Pravidelné kontroly vykonávajú spoločne správcovia sústavy a zástupca vlastníka - mesta alebo príslušnej mestskej časti. Subjekt vykonávajúci kontrolu je na kontrolu prizvaný, bez toho, aby bol dopredu s termínom kontroly oboznámený. Hodnotí sa dodržanie zmluvnej hodnoty chybných svetelných bodov (počet svetelných bodov v poruche by nemal prekročiť 2 % všetkých zdrojov na danom území). Pri hodnotení porúch je potrebné brať do úvahy aj poruchy káblových rozvodov.

K predchádzaniu porúch na elektrických zariadeniach je nutné zaisťovať pravidelné kontroly v súlade so záväznými predpismi, vrátane odstránenia porúch z revízných správ. Poruchy sa odstraňujú podľa stanovených priorít a časových noriem k vykonaniu opráv v rámci okamžitej údržby.

Do údržby patrí samozrejme aj povinnosť kontrolovať a udržiavať rozvážače VO s reguláciou vo funkčnom stave, realizovať revízie vyhradeného technického zariadenia v predpísaných intervaloch, odstraňovať prípadne poruchy a pokiaľ je to možné kampaňovite po dobe životnosti vymieňať svetelné zdroje (úspora pri jednorazovom použití plôšin).

Prevádzku je nutné organizovať tak, aby bol autopark využitý bez zbytočných jászů a údržbárske autá so sebou vozili všetky náhradné diely (vylúčenie opakovaného výjazdu).

Ďalšie zásady sú:

- **zavádzanie kvalitných a efektívnych svietidiel,**
- **používať svietidlá s vyšším IP krytím IP 66,**
- **v antivandalskom vyhotovení**
- **konštrukčne navrhnutých na systém beznáradovej údržby**
- **nepoužívať zbytočne nízke parkové stožiare**
- **znižovať potrebu náterov pozinkovaním stožiarov**
- **používať štandardný sortiment k zníženiu objemu skladových zásob**

Technické prostriedky na údržbu VO:

Zariadenie sústavy VO je dostupné zo zeme (RVO a stožiarové svorkovnice) a z výšky (svetelné zdroje, svietidlá). Pri údržbe svietidiel a stožiarov VO je najlepšie používať výsuvné ohradené pracovné plošiny, ktoré poskytujú pracovníkom väčšiu možnosť pohybu a komfortnejšiu (a tým aj bezpečnejšiu) prácu než výsuvné rebríky.

Povinnosti prevádzkovateľa verejného osvetlenia

Optimalizácia prevádzky a údržby verejného osvetlenia by mala patriť k nosným programom rozvoja verejnoprospešných služieb. Súbor technického zariadenia potrebného pre výstavbu, prevádzku, údržbu a kontrolu verejného osvetlenia zahŕňa:

- **vlastnú osvetľovaciu sústavu (svietidlá, svetelné zdroje, stožiare),**
- **napájaciu sústavu (elektrický rozvod verejného osvetlenia od pripojenia na verejnú rozvodnú sieť v napájacom mieste),**

- ovládací systém, slúžiaci k zapínaniu a vypínaniu verejného osvetlenia, k jeho stmievaniu, riadeniu a ku kontrolnej činnosti.

Prevádzkované eklektické zariadenie (RVO) musí mať platnú správu o odbornej prehliadke (OP) a odbornej skúške (OS), ktorú prevádzkovateľ musí trvale uložiť pre orgány štátneho odborného dozoru a uschovať najmenej do nasledujúcej OP a OS. Pravidelnú OP a OS je prevádzkovateľ povinný vykonávať každé 4 roky podľa vyhl. MPSVR č. 508/2009 Z.z. a STN 33 1500.

Prevádzkovateľ verejného osvetlenia sa musí starať o to, v akom stave sa nachádza sústava verejného osvetlenia, aká je jeho funkčnosť, ale aj to, akým spôsobom sú vynakladané prostriedky na prevádzku VO. Prítom sa musí zaoberať najmä nasledovnými problémami:

1. či zodpovedajú parametre VO v meste (obci) normatívnym požiadavkám
2. či zodpovedajú parametre VO v meste (obci) projektovaným hodnotám,
3. či je údržba osvetľovacej sústavy VO vykonávaná dôsledne a správne,
4. či sú náklady na prevádzku VO oprávnené,
5. či je možné znížiť náklady na prevádzku VO,
6. či je možné zlepšiť parametre prevádzky VO,
7. či sú opravy a rekonštrukcie VO plánované,
8. či nie je potrebné pristúpiť k rekonštrukcii osvetľovacej sústavy VO.

Prevádzkovateľ verejného osvetlenia má za prvoradú úlohu zabezpečiť bezpečnú prevádzku verejného osvetlenia.

IV.

Plán údržby a vplyv realizácie projektu na údržbové náklady

Projekt rekonštrukcie verejného osvetlenia v meste Košice zahŕňa aj následnú prevádzku a údržbu verejného osvetlenia. Ako každé technické zariadenie aj zariadenia a prístroje sústavy verejného osvetlenia zaradené do prevádzky podliehajú svojej technickej a efektívnej životnosti. Verejné osvetlenie je zariadenie inštalované vo vonkajšom prostredí.

Údržba je jedným zo základných predpokladov udržania optimálnych parametrov zariadenia, dostatočnej efektívnej životnosti a stabilnej osvetlenosti.

Údržba sústav verejného osvetlenia znamená preventívnu údržbu, nahrádzanie opotrebovaných a chybných častí osvetľovacej sústavy. Dôležitou činnosťou údržby je zabezpečiť bezpečnosť elektrického zariadenia podľa platných STN-EN a zabezpečovať pravidelné vykonávanie predpísaných revízií.

Ďalšou dôležitou činnosťou je pravidelná kontrola stavu verejného osvetlenia prostredníctvom riadiaceho systému, ktorej úlohou okrem iného je upozorňovať na technické nedostatky zverného zariadenia s cieľom o ich skorú identifikáciu a rýchle odstránenie.

V.

Riadna údržba

Riadna údržba - vykonanie pravidelných operácií zameraných na zabezpečenie správneho fungovania zariadenia verejného osvetlenia alebo ktoréhokoľvek jeho komponentu, jeho údržbu a opravu, ktoré sú následkami jeho bežného opotrebovania používania a/alebo straty obvyklej životnosti. Patrí sem najmä výmena špecifických súčiastok, pre ktoré sa predpokladá pravidelná výmena ako svetelné zdroje, predradníky, poistky a pod. a realizáciu takých činností ako je vykonávanie prehliadok a pravidelných revízií vyhradeného technického zariadenia v zmysle platnej legislatívy. Údržba predstavuje hlavne zásahy slúžiace na priebežnú, nerušenú a bezpečnú prevádzku zariadení verejného osvetlenia:

- Zemnom a vzdušnom káblovom vedení verejného osvetlenia
- Ovládacích zariadeniach
- Stožiaroch
- Svietidlách

- Rozvádzačoch
- Prevádzkovanie zariadenia podľa ročných harmonogramov a vedenie záznamov o stave
- Opravy porúch svietidiel
- Odstraňovanie káblových porúch

Riadna údržba je neoddeliteľnou súčasťou prevádzky verejného osvetlenia. Plánované údržbové práce ako hromadná výmena svetelných zdrojov, výmena kompenzačných kondenzátorov po efektívnej životnosti a náter stožiarov alebo zatesnenie päťíc sú činnosťami, ktoré zvyšujú životnosť a funkčnosť systému a tým zabraňujú vážnym poruchám a nepredpokladaným finančným investíciám.

Prevádzkovanie verejného osvetlenia zahŕňa:

1. Bežnú údržbu :

- vyplýva z povinnej starostlivosti a údržby o elektrické zariadenie vrátane odborných zaprotokolovaných skúšok podľa STN – EN 331500,
- operatívnu výmenu jednotlivých nefunkčných svetelných zdrojov,
- operatívne opravy na svetelnom mieste alebo na časti osvetľovacej sústavy,
- čiastočnú rekonštrukciu svetelného bodu alebo jeho časti podľa povahy závady a poškodenia,
- skupinovú výmenu svetelných bodov ucelených úsekov osvetľovacích sústav,
- pravidelné čistenie svietidiel a spojov celého súboru verejného osvetlenia,
- odstraňovanie škôd spôsobených vandalizmom, poveternostnými vplyvmi, dopravnými nehodami, činnosťou tretích osôb a pod.

2. Činnosť správy a dispečingu :

- Kontrola a ovládanie prevádzkových parametrov siete verejného osvetlenia prostredníctvom riadiaceho systému
- Nastavenie režimu svietenia podľa požiadaviek investora
- Analýza a archivácia hlásení porúch riadiacim systémom, pravidelnou kontrolou a občanmi
- Informovanosť poruchovej služby o zistených poruchách
- Vyhodnocovanie efektívnosti prevádzky sústavy
- Aktualizácia passportu sústavy
- Zapínanie a vypínanie, regulácia sústavy verejného osvetlenia, riešenie havárii a núdzových stavov

Pre zachovanie kvality VO je dôležitá riadna údržba, ktorá zaisťuje prevádzkyschopnosť sústavy. Po rekonštrukcii verejného osvetlenia navrhovanou technológiou je potrebné z hľadiska údržby inštalovaných zariadení postupovať podľa príslušných platných technických noriem a návodov a garančných listov výrobcov daných zariadení, tak aby bola zachovaná záruka za výrobky a správne používanie daných zariadení. V prípade odbornej údržby a riadenia verejného osvetlenia vzniknú okrem značných finančných úspor spojených s úsporou elektrickej energie aj finančné úspory z pohľadu prevádzkových nákladov.

Pre dodržanie a zlepšenie kvality osvetlenia sa používajú svetelné zdroje so zvýšeným svetelným tokom a zníženým poklesom svetelného toku v závislosti na veku svetelného zdroja. Použitím navrhovaných LED svietidiel s životnosťou svetelných zdrojov až 100 000 hodín a s kvalitným mechanickým vyhotovením IP66, IK09 je možné označiť svietidla z hľadiska údržby za bezúdržbové avšak nie bezporuchové.

V prípade poruchy je nutné vykonať servisný zásah odborne spôsobilou osobou na výkon činnosti na elektrických zariadeniach. Odborne spôsobilá osoba musí preukázať znalosť sústavy VO a byť pravidelne preukázateľne preskúšaná z požiadaviek vyhlášky o odbornej spôsobilosti pracovníkov v elektrotechnike. Znalosť zásad bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci vrátane prvej pomoci a život zachraňujúcich činností pri úraze elektrickým prúdom je rovnako preskúšavaná.

Pokiaľ je potrebné pracovať pod napätím, musí mať pracovník, vykonávajúci túto prácu okrem vymenovanej odbornej spôsobilosti a preskúšania aj zvláštny písomný príkaz a pracovné pomôcky. Ochranné a pracovné pomôcky zabezpečuje užívateľ v zmysle STN 38 1981. Všetky pomôcky musia

byť udržiavané ako prevádzkyschopné a okrem ich používania vždy prehľadne uložené a prístupné na vyhradených miestach.

Výmenou neizolovaných vedení za izolované vedenia sa eliminujú všetky poruchy vedení vplyvom skratu vzdušných neizolovaných vedení. Tým sa ochráni svietidlá inštalované na danej vetve a zároveň sa znížia náklady spojené s prevádzkou a údržbou verejného osvetlenia.

Použitím navrhovaného rozvádzača verejného osvetlenia (RVO) a riadiaceho systému na ovládanie a monitoring verejného osvetlenia mesto získa prehľad o stave verejného osvetlenia, o počte a mieste poruchy, o stave elektrickej energie atď. čo značne zjednodušuje prehľad a možnosť plánovania pravidelných servisných zásahov. Počas prevádzky musia byť zaistené predpísané potrebné skúšky a prehliadky elektrických zariadení v zmysle platných predpisov.

Zníženie prevádzkových nákladov je docielené :

- voľbou kvalitného LED svietidla s tzv. bezúdržbovou prevádzkou, tzn. krytím svietidla min. IP 66 a IK08
- voľbou svetelného zdroja LED (min. 100 lm/W) s vysokou svetelnou účinnosťou
- použitím regulácie intenzity svetelného toku svietidla
- rozmiestnením svietidiel tak, aby bolo docielené optimálne rovnomerné osvetlenie priestoru v súlade s požiadavkou STN EN 13 201-2
- výmenou vzdušných neizolovaných vedení za izolované, čím sa eliminujú skraty na vedení
- inštaláciou riadených RVO s možnosťou riadenia a monitoringu verejného osvetlenia
- výmena poruchových úsekov zmenenného vedenia

Verejné osvetlenie je zariadenie inštalované vo vonkajšom prostredí. Pravidelná údržba je jedným zo základných predpokladov udržania optimálnych parametrov zariadenia, dostatočnej efektívnej životnosti a stabilnej osvetlenosti. Údržba sústav verejného osvetlenia znamená preventívnu údržbu, nahrádzanie opotrebovaných a chybných častí osvetľovacej sústavy. Dôležitou činnosťou údržby je zabezpečiť bezpečnosť elektrického zariadenia podľa platných STN-EN a zabezpečovať pravidelné vykonávanie predpísaných revízií. O rozsahu a stanovených lehotách odborných prehliadok a skúšok prevádzkovaných elektrických zariadení pojednáva: STN 33 2000-6-61. Ďalšou dôležitou činnosťou údržby je upozorňovať na technické nedostatky zvereneného zariadenia s cieľom o ich odstránenie.

Je niekoľko vplyvných činiteľov, ktoré znižujú svetelný výstup. Delia sa na nenávratné a návratné.

Nenávratné faktory, ako starnutie, neodmysliteľne patria k inštalácii a k prostrediu inštalácie a normálna údržba ich stav nezlepší alebo je neekonomická. Vo fáze vymedzovania požiadaviek na svetelnú inštaláciu je nevyhnuté zvážiť tieto činitele a zahrnúť ich do plánovaného údržbového programu.

Ak je vplyv iných činiteľov (napätie, frekvencia, teplota a záťaž) trvalý a podstatný, mal by byť jeho rozsah prehodnotený v návrhovej fáze a vo výpočtoch by mala byť zahrnutá rezerva a určený udržiavací činiteľ. Do úvah sa nemusí rátať vplyv náhodných prípadov, ak je známe, že neovplyvňujú na chod svetelného systému.

Návratné činitele svetelnej údržby, životnosť svietidiel a údržba svietidiel sa zachovávajú počas bežnej údržby (výmena svietidla, čistenie a nahradenie komponentov).

Údržba sústavy verejného osvetlenia realizuje preventívne údržbové práce podľa platných STN-EN a kontrolnú činnosť na:

- Zemnom a vzdušnom káblovom vedení VO
- Ovládacích zariadeniach
- Stožiaroch
- Svietidlách
- Rozvádzačoch
- Prevádzkovanie zariadenia podľa ročných harmonogramov a vedenie záznamov o stave
- Opravy porúch svietidiel

- Odstraňovanie káblových porúch
- Výmena chybných častí zariadenia

Prevádzkovateľ je povinný po dobu trvania tejto zmluvy zabezpečiť nepretržitý zber údajov zo siete VO do dispečerského centra Prevádzkovateľa s tým, že poskytne možnosť nahlasovať občanom vzniknuté poruchy na sieti VO mesta Košice týmito spôsobmi:

- cez pevnú telefónnu linku +421 55
- mobilnú telefónnu linku +421 9
- webové rozhranie www.....sk.
-

Prevádzkovateľ vytvorí také podmienky, aby:

- do 24 hodín od prijatia oznámenia o poruche zahájil práce a pokračoval v nepretržitom odstránení poruchy, pri ktorej môže dôjsť k ohrozeniu zdravia, alebo života elektrickým prúdom, alebo výpadok osvetlenia celej ulice alebo námestia alebo vianočného osvetlenia,
- do 3 dní odo dňa prijatia oznámenia o káblovej poruche meracím zariadením zameral vzniknutú káblovú poruchu, do 24 hodín zabezpečil provízorne prepojenie káblovej poruchy a najneskôr do 5 dní začal práce na odstránení káblovej poruchy,
- najneskôr do 5 dní od dňa prijatia oznámenia o bodovom výpadku osvetlenia (1 svetelné miesto) začal práce a nepretržite pokračoval v odstraňovaní opravy svetelného miesta,
- najneskôr do 5 dní odstránil poruchy na sieti VO zavinené treťou osobou.

Prevádzkovateľ bude zabezpečovať:

- dodržiavanie systémov kvality podľa normy ISO 9001
- dodržiavanie systémov environmentálneho manažérstva podľa normy ISO 14 001,

Riadna údržba zahŕňa aj odstraňovanie škôd na zariadeniach Osvetľovacej sústavy vrátane zabezpečenia ich následnej prevádzky v súlade so zmluvou, ak tieto škody boli spôsobené:

- vandalizmom,
- v dôsledku dopravnej nehody, príp. inej udalosti súvisiacou s cestnou premávkou alebo prevádzkovaním dopravných prostriedkov,
- činnosťou tretích osôb, najmä stavebnou činnosťou, zemnými prácami a pod.,
- poveternosťnými vplyvmi (vrátane úderu blesku).

PLÁN ÚDRŽBY:

Plán údržby sústavy verejného osvetlenia	LED svietidlá	Sodíkové svietidlá
Výmena svetelných zdrojov	Bez výmeny počas životnosti svietidla	Výmena každé 4 roky
Čistenie svetelnočinných častí	Každé 2 roky	Každé 4 roky
Výmena elektronického predradníka	5 rokov	5 rokov
Náter stožiarov	5 rokov	5 rokov
Revízie	V zmysle STN každé 4 roky	V zmysle STN každé 4 roky

Servisná a zákazková činnosť pozostáva z drobných prác nad rámec bežného poňatia riadnej údržby:

- rozšírenia a doplnenia sústavy verejného osvetlenia
- spolupráce s externými dodávateľmi na investičných stavbách verejného osvetlenia
- spolupráce s ostatnými servisnými organizáciami prevádzkovateľa verejného osvetlenia
- údržbárskych prác na sústave verejného osvetlenia patriacich inému subjektu než samospráve
- demontáž a montáž vianočnej výzdoby

VI.

Mimoriadna údržba

Mimoriadnu údržbu tvoria všetky zásahy nezahrnuté do Riadnej údržby, vrátane zásahov určených na opätovné prinavrátenie funkčnosti Osvetľovacej sústavy do dohodnutého stavu alebo do stavu požadovaného platnou technickou normou, ktoré sú dôsledkom zásahu vyššej moci alebo udalosti, ktorú nebolo možné predvídať alebo jej zabrániť či predísť s použitím dostupnej technológie, najmä živelné pohromy (požiare, záplavy, prírodné katastrofy), štrajky, nepokoje, vojnové udalosti.

VII.

Rekapitulácia prevádzky a údržby VO

Predmetom podmienok pre vykonávanie činností - zabezpečenie prevádzkyschopného stavu verejného osvetlenia mesta Košice je: komplexná prevádzka, opravy a údržba zariadení verejného osvetlenia (ďalej len „VO“) v meste Košice, s garantovanou funkčnosťou v súlade s platnými technickými normami a súvisiacou platnou legislatívou.

Prevádzka a údržba VO zahŕňa najmä:

1.1. Vykonávanie činností súvisiacich s opravou a údržbou verejného osvetlenia a to:

- a) odstraňovanie bežných porúch, výmena výbojek v rozsahu podľa plánu opráv,
- b) odstraňovanie káblových porúch,
- c) pravidelné revízie RVO
- d) oprava rozvádzačov VO (RVO),
- e) oprava päťcových krytov stožiarov a bezpäťcových systémov,
- f) oprava, čistenie a udržiavanie svietidiel.
- g) periodické prehliadky jednotlivých technologických častí sústavy VO

1.2. Zabezpečenie riadneho chodu siete VO so zreteľom na efektívne hospodárenie s el. energiou dodávanou do siete VO:

- a) zisťovanie stavu zariadení VO, jeho funkčnosť a poruchy v pravidelných monitorovacích prehliadkach s podmienkou zabezpečenia svietivosti na území mesta minimálne na úrovni 98 %,
- b) plánovanie revízií elektrických zariadení,
- c) meranie spotreby el. energie,
- d) inventarizácia majetku, vedenie technického pasportu,
- e) zabezpečenie technickej dokumentácie škôd spôsobenými tretími osobami,
- f) vyjadrovanie sa k projektovej dokumentácii,
- g) vykonávanie vytyčovania a označovania zariadení a siete VO,
- h) vyjadrovanie sa k projektom účelového osvetlenia,
- i) vypracovanie plánu opráv, podľa potrieb a vekovej štruktúry zariadení VO, plánu rozširovania siete verejného osvetlenia na území mesta Košice,
- j) preberanie nových objektov a zariadení VO.

1.3. Vykonávanie technických prehliadok a skúšok (revízií) RVO, káblov a stožiarov verejného osvetlenia

1.4. Obnova verejného osvetlenia:

- a) výmena poškodených a zastaralých svietidiel,
- b) výmena poškodených stožiarov,
- c) výmena nefunkčnej alebo poškodenej elektrovýzbroje,
- d) výmena poškodených päťc
- e) ochranný náter stožiarov,
- f) statické zabezpečenie stožiarov.

1.5. Realizáciu vianočného osvetlenia:

- a) zabezpečenie realizácie (montáže a demontáže) osvetlenia v určenom množstve a požadovanej kvalite,
- b) opravy vianočných dekorov
- c) zabezpečenie realizácie (montáže a demontáže) iluminácie mestom požadovaných budov a objektov.

1.6. Zabezpečenie elektrickej energie pre potreby verejného osvetlenia a vianočného osvetlenia.